

ความต้องการสารสนเทศสาธารณะของประชาชนและผู้นำชุมชน ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี ¹

Needs of Public Hazard Information of Citizens and Leader of the Community in Coastal Zone in Pattani Province

มะแอ เย็ง ²

Ma-ae Yeng

ชุ่มจิตต์ แซ่จั้น ³

Chumchit Sae-Chan

ฐะปะนีย์ เทพญา ⁴

Tapanee Thepaya

---

¹ บทความจากวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
E-mail: yarangit@yahoo.com

³ Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
E-mail: schumchit@bunga.pn.psu.ac.th

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Email: thapa@bunga.pn.psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ด้านสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 399 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายและเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก และกลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 37 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านประเภทตามลำดับ ส่วนปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศของกลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้นำชุมชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเลในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามตัวแปรพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปมีความต้องการสารสนเทศ ปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศ สาธารณสุข โดยรวมไม่แตกต่างกัน และพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และกลุ่มผู้นำชุมชนมีความต้องการสารสนเทศและมีปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศสาธารณสุข โดยรวมไม่แตกต่างกัน

Abstract

This research purposed to study and compare needs, problems and obstacles of the public hazard information of citizens and leaders of the community in coastal zone in Pattani. The variables consisted of gender, age, education, occupation, residence and experience in public hazard. The two sample groups consisted of 399 people and 37 community leaders, using simple random sampling and convenience sampling methods. The instrument of research was a questionnaire. Using techniques of descriptive statistics, the data collected were analyzed in terms of frequencies, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using the independent samples t-test and F-test (one-way analysis of variance [ANOVA]) with results being obtained at the statistically significant of .05.

Regarding the result, the needs of the two sample group toward public hazard information in overall and perspectives were in the high level. The perspectives were composed of information content, objectives of using the information, information source and type of the information, respectively. In terms of problems and obstacles in using the information of general people and community leaders in overall and perspectives are in the medium and low levels, comparing to the needs of people and community leaders in Coastal Zone in Pattani Province. According to the variables, the needs, problems and obstacles of general people in overall are not different. The education is different with statistical significance at .05. Similarly, the needs, problems and obstacles of community leaders in overall are not different.

คำสำคัญ: ความต้องการสารสนเทศ สารสนเทศสาธารณสุข พื้นที่ชายฝั่งทะเล ผู้นำชุมชน

Keywords: Information needs, Public hazard information, Coastal zone, Community leader

บทนำ

ตลอดทศวรรษที่ผ่านมาและคาดการณ์ว่าในอนาคตสถานการณ์ภัยพิบัติตามธรรมชาติ ในทุกภูมิภาคของโลก มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นและทวีความรุนแรงจนส่งผลกระทบต่อแหล่งทรัพยากร ที่อยู่อาศัย แหล่งทำมาหากิน การประกอบอาชีพ การท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะโลกร้อน จากสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ จึงทำให้ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานสาธารณสุขต่าง ๆ เริ่มตระหนักและเริ่มมีการส่งเสริมเพื่อสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจในเรื่องภัยพิบัติ ให้ประชาชนมีการเตรียมความพร้อมและสามารถปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้สถานการณ์สาธารณสุขภัยที่เกิดขึ้นได้

จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ติดแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ประชากรส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การแปรรูปอาหารทะเล และท่องเที่ยว เนื่องจากชายฝั่งทะเลนั้นเป็นแหล่งอาหาร แหล่งทรัพยากรและยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามเหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ สามารถสร้างรายได้แก่จังหวัด สำหรับปัญหาสาธารณสุขภัยของจังหวัดปัตตานี มีวาทภัยหรือพายุหมุนเขตร้อนที่รุนแรงล่าสุด คือ พายุดีเปรสชันปี 2553 มีผู้ประสบภัยมีจำนวน 405 หมู่บ้าน 95,305 คน ผู้อพยพ จำนวน 1,160 คน เสียชีวิต จำนวน 19 ศพ พื้นที่การเกษตรเสียหายจำนวน 88,102 ไร่ บ้านเรือนเสียหาย จำนวน 133 หลัง บริเวณที่มีความเสียหายส่วนใหญ่อยู่น้อยอยู่ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเล ได้แก่ อำเภอเมืองปัตตานี หนองจิก ยะหริ่ง ปะนาเระ และสายบุรี และยังมีวาทภัยที่เกิดจากภัยพิบัติทางทะเลและชายฝั่ง (Department of Marine and Coastal Resources. 2012) พบว่า มีพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 8 พื้นที่ ประมาณ 24.8 กิโลเมตร มีอัตราการกัดเซาะชายฝั่งที่รุนแรงเฉลี่ยจาก 5 เมตรต่อปีเป็น 10 เมตรต่อปี ภายในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่ง ชายหาดและป่าชายเลน ซึ่งเป็นแหล่งประกอบอาชีพ จนมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสภาพจิตใจ ตลอดจนความสัมพันธ์ในครอบครัว ทำให้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Bennui, Adul; & Ratmanee, Phayom. 2011: Online; Disaster Prevention and Mitigation Pattani Provincial Office. 2012: 119-124)

ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุขภัยจึงมีความจำเป็นต้องถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและต้องสามารถนำไปใช้ได้ให้ทันเวลาและทันต่อเหตุการณ์ได้ จากการศึกษาของเดอร์วิน (Derwin. 1983: 8-42) พบว่า ผู้ใดมีสารสนเทศที่มีคุณค่า ถูกต้อง ทันสมัยและได้รับรวดเร็วกว่าผู้อื่น ผู้นั้นย่อมได้เปรียบในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (Hernon. 1984: 401-429: 315; John; & Paul. 1997: Online; Khosrowpour. 2007: 315) แต่ในสถานการณ์สาธารณสุขภัยในพื้นที่จริงพบปัญหาหลายประการ คือ ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไม่ได้มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารสู่ประชาชนในระดับรากหญ้า มีการปกปิดและบิดเบือนข้อมูลไปจากสถานการณ์จริง ตลอดจนไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ในบางเหตุการณ์ผู้มีอำนาจเลือกที่จะใช้ข้อมูลเพียงบางส่วนเพื่อการตัดสินใจ จนทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์สาธารณสุขภัยให้คลี่คลายได้ทันการณ์ นอกจากนี้ยังพบปัญหาการส่งต่อหรือถ่ายทอดสารสนเทศรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระหว่างประชาชนกับประชาชน ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบกับประชาชน และระหว่างหน่วยงานด้วยกัน รวมไปถึงปัญหาความซ้ำซ้อนของสารสนเทศ เนื้อหาไม่สะท้อนความเป็นจริงของพื้นที่ การขาดเทคโนโลยี ทรัพยากร และเครื่องมือสำหรับเข้าถึงสารสนเทศ อีกทั้งยังขาดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ สาเหตุของปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ส่งผลทำให้หน่วยงานของภาครัฐไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์สาธารณสุขภัยให้คลี่คลายได้ ไม่สามารถนำสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการลดความเสี่ยง ผลกระทบและหาวิธีการป้องกันจากสาธารณสุขภัยต่าง ๆ ในพื้นที่หรือชุมชนชายฝั่งทะเลได้

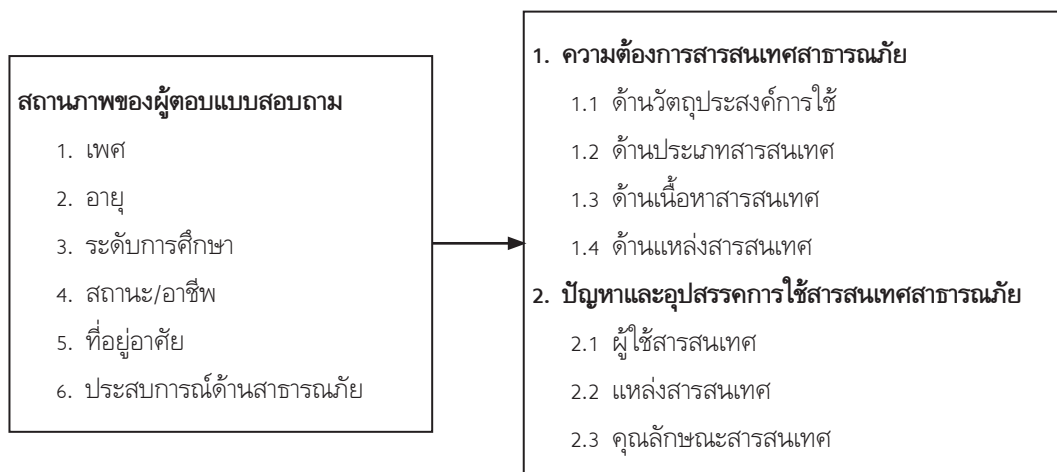
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษา เรื่อง ความต้องการสารสนเทศสาขารณภัยของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ชุมชนและหน่วยงานด้านสาขารณภัย สำหรับเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และการให้บริการสารสนเทศ ข้อมูล ข่าวสารและความรู้ด้านสาขารณภัยได้ตรงกับความต้องการประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศและปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศของประชาชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศและปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศของประชาชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะ/อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ด้านสาขารณภัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนและผู้นำชุมชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาขารณภัยและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน
2. ประชาชนและผู้นำชุมชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาขารณภัยและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน
3. ประชาชนและผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาขารณภัยและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน

4. ประชาชนและผู้นำชุมชนที่มีสถานะ/อาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน
5. ประชาชนและผู้นำชุมชนที่มีที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน
6. ประชาชนและผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์ด้านสาธารณสุขที่แตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขและปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดปัตตานี จำนวน 391,018 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 399 คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเกณฑ์จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำของเครจซ์และมอร์แกน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายและการเลือกตามสะดวก และกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 37 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Disaster Prevention and Mitigation Pattani Provincial Office. 2012: 10; Pattani Provincial Fisheries Office. 2009: Online)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออก 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศ

แบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศจำนวน 1 ท่าน และด้านสาธารณสุข จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของข้อคำถาม นำมาปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับหรือมากกว่า 0.60 ได้จำนวนทั้งสิ้น 76 ข้อ จากจำนวน 88 ข้อ จากนั้นทดลองใช้กับประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการลงพื้นที่ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2559 ใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 4 เดือน 15 วัน โดยชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างผ่านผู้นำชุมชนและใช้กลุ่มเครือข่ายในพื้นที่ช่วยเหลือในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 399 ฉบับ ได้รับคืนครบทั้งหมด จำนวน 399 ฉบับ (ร้อยละ 100) ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 37 ฉบับ ได้คืนกลับมาจำนวน 31 ฉบับ (ร้อยละ 83.78) เนื่องจากช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลพบปัญหาคือ พื้นที่ในการวิจัยเป็นพื้นที่ที่กว้างระยะทาง 200 กิโลเมตร ชุมชนแต่ละชุมชนอาศัยอยู่ห่างกัน และกลุ่มตัวอย่างไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ต้องออกไปทำประมงนอกชายฝั่ง ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างบางท่าน อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยง ผู้วิจัยไม่อาจเข้าไปในพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลได้ และผู้วิจัยได้จัดส่งทางไปรษณีย์แต่ไม่ได้รับคืนจึงจำเป็นต้องลงพื้นที่ด้วยตนเอง จึงเป็นเหตุให้ต้องใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลนานกว่าปกติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ทดสอบความแตกต่าง t-test สำหรับเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขและปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศจำแนกตามตัวแปร เพศ และประสบการณ์ด้านสาธารณสุข

4.3 ทดสอบความแตกต่าง F-test สำหรับเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขและปัญหาอุปสรรค

การใช้สารสนเทศจำแนกตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ กลุ่มประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.1) มีช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 31.6) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 47.1) อาศัยอยู่ที่ตำบลสุระมิแล (ร้อยละ 12.5) และไม่เคยมีประสบการณ์ด้านสาธารณสุข (ร้อยละ 50.1) และกลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.5) มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 29.0) มีการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 41.9) อาศัยอยู่ที่ตำบลตุยง (ร้อยละ 9.7) และไม่เคยมีประสบการณ์ด้านสาธารณสุข (ร้อยละ 51.6)

2. ความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้นำชุมชนมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละด้านพบว่า มีความต้องการในด้านต่าง ๆ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ($\bar{X}$ =3.96, $\bar{X}$ =3.86) ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ($\bar{X}$ =3.92, $\bar{X}$ =3.77) ด้านแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X}$ =3.85, $\bar{X}$ =3.66) และด้านประเภทสารสนเทศ ($\bar{X}$ =3.75, $\bar{X}$ =3.56) ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี

ประเด็น	ระดับความต้องการ					
	กลุ่มประชาชนทั่วไป (N=399)		แปลผล	กลุ่มผู้นำชุมชน (N=31)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความต้องการสารสนเทศ โดยรวม	3.85	0.95	มาก	3.71	0.99	มาก
ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ	3.92	0.94	มาก	3.77	0.92	มาก
เพื่อใช้เตรียมพร้อมรับมือสาธารณสุขในพื้นที่	4.04	0.88	มาก	3.94	0.814	มาก
เพื่อติดตามข้อมูล ข่าวสาร และสถานการณ์	4.01	0.90	มาก	3.61	0.844	มาก
เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณสุขในพื้นที่	3.94	0.93	มาก	3.84	0.89	มาก
เพื่ออพยพหนีภัยให้ทันการณ์	3.92	1.00	มาก	3.77	0.95	มาก
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาธารณสุขในพื้นที่	3.88	0.94	มาก	3.81	1.04	มาก
เพื่อใช้สำหรับประกอบอาชีพหรือปฏิบัติงาน	3.74	1.01	มาก	3.68	0.94	มาก
ด้านประเภทสารสนเทศ โดยรวม	3.75	1.01	มาก	3.56	1.05	มาก
ประเภทสารสนเทศ: สิ่งตีพิมพ์	3.53	0.99	มาก	3.49	0.98	ปานกลาง
หนังสือราชการ	3.58	0.96	มาก	3.45	0.92	ปานกลาง
หนังสือทั่วไป	3.50	1.01	มาก	3.42	0.80	ปานกลาง

ประเด็น	ระดับความต้องการ					
	กลุ่มประชาชนทั่วไป (N=399)		แปลผล	กลุ่มผู้นำชุมชน (N=31)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
หนังสือพิมพ์	3.61	0.97	มาก	3.35	0.95	ปานกลาง
วารสาร นิตยสาร บทความ งานวิจัย	3.44	1.02	ปานกลาง	3.55	1.12	มาก
เอกสารประกอบการประชุม การฝึกอบรม การสัมมนา	3.53	0.98	มาก	3.61	1.02	มาก
รายงานการวิจัย รายงานประจำปี	3.54	0.98	มาก	3.45	0.92	ปานกลาง
ประเภทสารสนเทศ: สิ่งไม่ตีพิมพ์	3.98	0.99	มาก	3.73	1.06	มาก
ป้ายแสดงเครื่องหมายสัญลักษณ์สาธารณสุข	4.09	0.99	มาก	3.97	0.98	มาก
แผนที่ ได้แก่ เขตพื้นที่ปลอดภัย พื้นที่อพยพ	4.02	0.98	มาก	3.81	1.08	มาก
แบบจำลองลักษณะการเกิดผลกระทบของสาธารณสุข	3.84	0.99	มาก	3.42	1.12	ปานกลาง
ประเภทสารสนเทศ: สื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.74	1.04	มาก	3.45	1.11	ปานกลาง
เว็บไซต์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	3.80	1.02	มาก	3.57	1.17	มาก
เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา	3.77	1.03	มาก	3.35	1.05	ปานกลาง
เว็บไซต์ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	3.77	1.06	มาก	3.45	1.18	ปานกลาง
เว็บไซต์จังหวัดปัตตานี	3.77	1.06	มาก	3.42	1.18	ปานกลาง
ข้อความทางโทรศัพท์ SMS	3.81	1.06	มาก	3.65	1.05	มาก
อีเมล	3.38	1.01	มาก	3.19	0.98	ปานกลาง
สื่อสังคมออนไลน์ Line Facebook Google+	3.88	1.06	มาก	3.50	1.20	มาก
ด้านเนื้อหาสารสนเทศ โดยรวม	3.96	0.88	มาก	3.86	0.95	มาก
การประเมินความเสี่ยง การเฝ้าระวัง	4.01	0.86	มาก	3.71	0.90	มาก
การอบรม กฎระเบียบสำหรับการพัฒนาพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	3.87	0.89	มาก	3.71	0.97	มาก
การแจ้งเตือนภัยและการกระจายข่าวสาร การวางแผนเผชิญเหตุ การฝึกซ้อมแผน	3.98	0.82	มาก	3.84	0.97	มาก
การจัดตั้งศูนย์อพยพ การจัดการในสภาวะเหตุการณ์ฉุกเฉิน การติดต่อประสานงาน	3.89	0.88	มาก	3.94	0.93	มาก
การฟื้นฟูอาคารบ้านเรือน โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและการฟื้นฟูสภาพจิตใจและการเยียวยาผู้ประสบภัย การดูแลสภาพแวดล้อมและสุขอนามัย	3.97	0.88	มาก	3.97	0.98	มาก
การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย สถานพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์	4.01	0.94	มาก	4.00	0.96	มาก

ประเด็น	ระดับความต้องการ					
	กลุ่มประชาชนทั่วไป (N=399)		แปลผล	กลุ่มผู้นำชุมชน (N=31)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านแหล่งสารสนเทศ โดยรวม	3.85	0.95	มาก	3.66	1.04	มาก
แหล่งสารสนเทศ: สถาบัน	3.87	0.92	มาก	3.71	0.98	มาก
กรมอุตุนิยมวิทยา	3.99	0.90	มาก	3.90	0.94	มาก
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.91	0.89	มาก	3.74	0.93	มาก
ศูนย์เฝ้าระวังภัยพิบัติแห่งชาติ/ศูนย์แจ้งเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	3.90	0.91	มาก	3.93	0.87	มาก
หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่	3.96	0.89	มาก	3.61	1.05	มาก
ห้องสมุด	3.58	1.02	มาก	3.35	1.11	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศ: สื่อมวลชน	3.84	0.96	มาก	3.69	1.04	มาก
หนังสือพิมพ์	3.66	0.92	มาก	3.42	1.03	ปานกลาง
โทรทัศน์	4.01	0.94	มาก	3.90	0.98	มาก
วิทยุ	3.83	0.97	มาก	3.74	0.93	มาก
หอกระจายเสียงภายในหมู่บ้าน	3.85	0.99	มาก	3.71	1.24	มาก
แหล่งสารสนเทศ: บุคคล	3.94	0.90	มาก	3.74	0.99	มาก
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.85	0.94	มาก	3.87	0.96	มาก
ผู้นำชุมชน	4.04	0.88	มาก	3.71	1.10	มาก
เพื่อนร่วมงาน ญาติพี่น้อง ครอบครัว และชุมชน	3.94	0.88	มาก	3.65	0.91	มาก
แหล่งสารสนเทศ: อื่นๆ	3.75	1.02	มาก	3.48	1.15	ปานกลาง
เครื่องมือวัด	3.87	0.97	มาก	3.61	1.17	มาก
เครื่องมือกำเนิดสัญญาณเสียง	3.78	0.98	มาก	3.58	1.12	มาก
เครื่องมือสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์/โปรแกรมค้นหา	3.60	1.1	มาก	3.26	1.15	ปานกลาง

เมื่อพิจารณาความต้องการรายข้อของแต่ละด้าน พบผลวิจัย ดังนี้

2.1 ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้นำชุมชน มีวัตถุประสงค์การใช้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.04$, $\bar{X} = 3.94$) เพื่อติดตามข้อมูล ข่าวสาร และสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.01$, $\bar{X} = 3.61$) และเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัยในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.94$, $\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

2.2 ด้านประเภทสารสนเทศพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้นำชุมชน มีความต้องการประเภทสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ สิ่งไม่ตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.98$, $\bar{X} = 3.73$) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.74$, $\bar{X} = 3.45$) และสิ่งตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.53$, $\bar{X} = 3.49$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านประเภทสารสนเทศสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่ากลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้นำชุมชนมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขด้านประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่สุดคือ ป้ายแสดงเครื่องหมายสัญลักษณ์ด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.09$, $\bar{X} = 3.97$) แผนที่ ได้แก่ แผนที่แสดงเขตพื้นที่

ปลอดภัย พื้นที่อพยพ ($\bar{X} = 4.02$, $\bar{X} = 3.81$) และแบบจำลองได้แก่ ลักษณะการเกิดผลกระทบอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.84$, $\bar{X} = 3.42$)

2.3 ด้านเนื้อหาสารสนเทศพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและผู้นำชุมชน มีความต้องการเนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การประเมินความเสี่ยง และการเฝ้าระวัง ($\bar{X} = 4.01$, $\bar{X} = 3.71$) และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย สถานพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.01$, $\bar{X} = 4.00$) การแจ้งเตือนภัยและการกระจายข่าวสาร การวางแผนเผชิญเหตุ การฝึกซ้อมแผน ($\bar{X} = 3.98$, $\bar{X} = 3.84$) และการอบรมกฎระเบียบสำหรับการพัฒนาพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ($\bar{X} = 3.87$, $\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

2.4 ด้านแหล่งสารสนเทศพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและผู้นำชุมชนมีความต้องการแหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ แหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 3.87$) และน้อยที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มากที่สุดจากแหล่งสารสนเทศบุคคล คือ ผู้นำชุมชน ได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และโต๊ะอีหม่ามประจำตำบล ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ โทรทัศน์ ได้แก่ ช่อง 3, 5, 7, 11 หรือทีวีดาวเทียม เป็นต้น ($\bar{X} = 4.01$) น้อยที่สุดจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน คือ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า มากที่สุดจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 3.71$) น้อยที่สุดจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.48$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มากที่สุดจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน คือ ศูนย์เฝ้าระวังภัยพิบัติ/ศูนย์แจ้งเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน คือ กรมอุตุนิยมวิทยา ($\bar{X} = 3.90$) และจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ โทรทัศน์ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.90$) น้อยที่สุดจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ คือ เครื่องมือสืบค้นเสิร์ชเอนจิน/โปรแกรมค้นหา (Search engine) ($\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ

3. ปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไป มีปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มากที่สุดคือ ด้านแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.35$) และน้อยที่สุด คือ ด้านผู้ใช้สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.33$) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล
จังหวัดปัตตานี

ประเด็น	ระดับปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศ					
	กลุ่มประชาชน ทั่วไป (N=399)		แปลผล	กลุ่มผู้นำชุมชน (N=31)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศโดยรวม	3.35	1.03	ปานกลาง	2.96	1.01	น้อย
ผู้ใช้สารสนเทศ	3.33	1.15	ปานกลาง	2.96	1.10	น้อย
ความเข้าใจคำศัพท์ทางวิชาการ	3.43	1.05	ปานกลาง	3.06	1.00	ปานกลาง
ขาดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ การสืบค้นสารสนเทศ	3.33	1.14	ปานกลาง	3.03	1.02	ปานกลาง
ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับค้นหา สารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน	3.30	1.24	ปานกลาง	2.90	1.22	น้อย
ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่	3.24	1.18	ปานกลาง	2.83	1.17	น้อย
แหล่งสารสนเทศ	3.36	0.99	ปานกลาง	3.08	1.01	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศไม่ได้อยู่ในพื้นที่	3.46	1.09	ปานกลาง	3.13	0.86	ปานกลาง
มีกฎเกณฑ์ ระเบียบสำหรับการใช้บริการ	3.38	0.96	ปานกลาง	2.93	0.91	น้อย
แหล่งสารสนเทศมีข้อมูลที่ขัดแย้งกัน	3.30	0.92	ปานกลาง	3.00	1.14	ปานกลาง
ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ เนื่องจาก สัญญาณขัดข้อง	3.36	1.00	ปานกลาง	3.19	1.01	ปานกลาง
ไม่สามารถระบุแหล่งสารสนเทศ	3.32	0.98	ปานกลาง	3.13	0.86	ปานกลาง
คุณลักษณะสารสนเทศ	3.35	0.96	ปานกลาง	2.86	0.93	น้อย
สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ขาดความเที่ยงตรง	3.29	0.97	ปานกลาง	2.77	0.82	น้อย
สารสนเทศไม่ทันสมัย ไม่ทันเหตุการณ์	3.35	0.99	ปานกลาง	2.90	0.98	น้อย
สารสนเทศไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่จริง	3.38	0.98	ปานกลาง	2.87	1.06	น้อย
รูปแบบสารสนเทศไม่เหมาะสมสำหรับ การใช้งาน	3.32	0.92	ปานกลาง	2.90	0.91	น้อย
สารสนเทศที่เป็นข่าวลือ/ข้อมูลเกินจริง/ ข้อมูลเท็จ	3.39	0.95	ปานกลาง	2.83	0.87	น้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มากที่สุดด้านแหล่งสารสนเทศ คือ แหล่งสารสนเทศไม่ได้อยู่ในพื้นที่ ($\bar{X}$ =3.90) รองลงมา ด้านคุณลักษณะ คือ สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ขาดความเที่ยงตรง ($\bar{X}$ =3.46) น้อยที่สุดด้านผู้ใช้สารสนเทศ คือ ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.96) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มากที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศ ($\bar{X}$ =3.08) รองลงมา คือ ผู้ใช้สารสนเทศ ($\bar{X}$ =2.96) และน้อยที่สุด คือ คุณลักษณะสารสนเทศ ($\bar{X}$ =2.86) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มากที่สุดปัญหาจากแหล่งสารสนเทศ คือ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ($\bar{X}$ =3.19) รองลงมา คือ สารสนเทศไม่ได้อยู่ในพื้นที่

($\bar{X} = 3.13$) รองลงมาปัญหาจากผู้ใช้คือ ความเข้าใจคำศัพท์ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.06$) น้อยที่มีปัญหาจากคุณลักษณะสารสนเทศ คือ สารสนเทศไม่ทันสมัย ไม่ทันสมัยเหตุการณ์และรูปแบบสารสนเทศไม่เหมาะสมสำหรับการใช้งาน ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 2

4. การเปรียบเทียบความต้องการและปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศสาธารณะของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ด้านสาธารณสุข พบผลวิจัย ดังนี้

4.1 ตัวแปรเพศ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข คือ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา และด้านแหล่งสารสนเทศและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, และ 6 ส่วนผู้นำชุมชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข คือ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ส่วนด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศ และปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2, 3, 4, 5 และ 6

4.2 ตัวแปรอายุ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและผู้นำชุมชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6

4.3 ตัวแปรระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข คือ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา และด้านแหล่งสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ส่วนด้านปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา และด้านแหล่งสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6

4.4 ตัวแปรอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ส่วนด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภทสารสนเทศ ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศและด้านปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6

4.5 ตัวแปรที่อยู่อาศัย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและผู้นำชุมชนที่มีที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุข ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา และด้านแหล่งสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6

4.6 ตัวแปรประสบการณ์ด้านสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์ด้านสาธารณสุขแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศและด้านปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการอภิปราย ดังนี้

1. ความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความต้องการทุกด้านในระดับมาก โดยมีความต้องการแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศคือ เพื่อใช้เตรียมพร้อมรับมือและเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสาร และสถานการณ์สาธารณสุขในพื้นที่ สอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow. 1970) ที่กล่าวว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์นั้นเพื่อความมั่นคงปลอดภัยในทรัพย์สินและชีวิตของตนเอง เมื่อพิจารณาถึงความต้องการสารสนเทศนั้น เทเลอร์ (Taylor. 1991) พบว่า ความต้องการสารสนเทศจะต้องเกิดจากความอยากรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อนำไปใช้การตัดสินใจและแก้ปัญหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นที่เกิดขึ้น โดยที่ตนเองยังไม่มีความรู้ มีความรู้ไม่เพียงพอ หรือรู้แต่ยังไม่ชัดเจน สำหรับความสำคัญ of สารสนเทศนั้นจากความหมายของสารสนเทศในสาขานุกรมวิทยาการสารสนเทศและห้องสมุด (John: & Paul. 1997: 10-11) และจากพจนานุกรมสารสนเทศศาสตร์และเทคโนโลยี (Khosrowpour. 2007: 315) ที่ว่า สารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจและช่วยในการแก้ไขสถานการณ์สาธารณสุข นำไปใช้วางแผนจัดการสาธารณสุข เสริมสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจปรากฏการณ์ธรรมชาติ ที่สอดคล้องกับสภาพบริบทพื้นที่ ซึ่งความสอดคล้องกับแนวคิดของแม้นมาสชาวลิต (Chavalit. 1999) ที่ว่า ความสำคัญของสารสนเทศเพื่อให้ตนเองสามารถที่จะเผชิญกับสถานการณ์ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติอันเป็นอันตรายแก่ชีวิตและสร้างความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ดังนั้นการใช้จึงเป็นกิจกรรมที่บุคคลมีต่อสารสนเทศ และเป็นผลสืบเนื่องจากความต้องการสารสนเทศสำหรับการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นกับตนเอง ผู้ใช้จำเป็นต้องมีการแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ จากนั้นทำการคัดเลือกสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการ นำไปสู่การใช้สารสนเทศที่เป็นการแสดงออกของพฤติกรรมการใช้ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ เพื่อตัดสินใจแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่ตนเองประสบ จากคำอธิบายของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ว่า วัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล ข่าวสาร มีดังนี้ 1) เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณสุข 2) เพื่อแจ้งเตือนต่าง ๆ 3) เพื่อติดตามสถานการณ์สาธารณสุข 4) เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณสุข 5) เพื่อเสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน 6) เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศสาธารณสุขไปยังบุคคลอื่น ๆ (Department of Disaster Prevention and Mitigation. 2007; Disaster Prevention and Mitigation Pattani Provincial Office. 2012) สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิทยา พรหมชาติ (Promchart. 2013) พบว่า หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำแผนเพื่อรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีเพียงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบเกี่ยวกับการเกิดภัยพิบัติในพื้นที่ในช่วงเกิดสาธารณสุขเท่านั้น

1.2 ด้านประเภทสารสนเทศ ประชาชนมีความต้องการสารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ บ้ายแสดง เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์เกี่ยวกับสาธารณสุข แผนที่แสดงเขตพื้นที่ปลอดภัย พื้นที่อพยพ แบบจำลอง ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ สื่อออนไลน์และอีเมล และประเภทสิ่งตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวัน ส่วนผู้นำชุมชนมีความต้องการสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วารสาร นิตยสาร บทความ และงานวิจัย ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา นาถเสวี (Natsewee. 2008) และรายงานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากพายุหมุนเขตร้อน แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553-2557 ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (Department of Disaster Prevention and Mitigation. 2007: 119-125) และรายงานของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี (Disaster Prevention and Mitigation Pattani Provincial Office. 2012) ที่ระบุว่า ประชาชนมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งตีพิมพ์ เช่น หนังสือ คู่มือภัยพิบัติ หนังสือราชการ เป็นต้น ประเภทไม่ตีพิมพ์ที่อยู่ในรูปแบบ ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ได้แก่ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ แผนภูมิสถิติ และวีดิทัศน์ ส่วนระบบสารสนเทศ ได้แก่ ฐานข้อมูลสถิติสาธารณสุข ฐานข้อมูล

ผู้ประสบภัย ฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ และฐานข้อมูลอื่น ๆ และแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ เช่น เครื่องมือวัดต่าง ๆ เครื่องมือตรวจสอบสภาพอากาศ ระบบพยากรณ์อากาศ

1.3 ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ประชาชนและผู้นำชุมชนมีความต้องการเนื้อหาสารสนเทศด้านการประเมินความเสี่ยง และการเฝ้าระวัง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย สถานพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์ สอดคล้องกับรายงานการสำรวจพฤติกรรมความเสียหาย ความต้องการ และพฤติกรรมสารสนเทศของเคส (Case. 2007: 82) ที่ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกันคือ ผู้ใช้ต้องรู้จักสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ที่ตรงตามความสนใจ ตรงต่อความต้องการ และหน้าที่หรือกิจกรรมของผู้ใช้สารสนเทศ สอดคล้องกับรายงานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจาก พายุหมุนเขตร้อน แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553-2557 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (Department of Disaster Prevention and Mitigation. 2007) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี (Disaster Prevention and Mitigation Pattani Provincial Office. 2012) พบว่า ผู้ใช้สารสนเทศต้องการเนื้อหา สารสนเทศต่าง ๆ ดังนี้ 1) การประเมินความเสี่ยงและการเฝ้าระวัง 2) การอบรม ฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ การใช้ ประโยชน์ที่ดิน 3) การแจ้งเตือนสาธารณภัยและการกระจายข่าวสาร 4) การวางแผนเผชิญเหตุ การฝึกซ้อมแผน 5) การจัดตั้ง ศูนย์อพยพ การจัดการในสภาวะเหตุการณ์ฉุกเฉิน การติดต่อประสานงาน 6) การฟื้นฟูอาคารบ้านเรือน โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและการฟื้นฟูสภาพจิตใจและการเยียวยาผู้ประสบภัย การดูแลสภาพแวดล้อมและสุขภาพ และ 7) การปฐมพยาบาล

1.4 ด้านแหล่งสารสนเทศ ประชาชนมีความต้องการแหล่งสารสนเทศบุคคล คือ ผู้นำชุมชน เช่น นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และโต๊ะอีหม่าม ส่วนผู้นำชุมชนต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันคือ กรมอุตุนิยมวิทยา และ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนคือ โทรทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำชุมชนมีความต้องการข้อมูล ข่าวสารที่มีถูกต้อง ความเที่ยงตรงและ ทันการณ์ และอธิบายให้ประชาชนที่ตนดูแลให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภัย พิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธุ์ศิริ ธนาริยะวงศ์ (Thanariyawong. 2013) ที่พบว่า ช่องทางการติดต่อสื่อสารกัน ภายใต้อุปกรณ์ที่คือ เครื่องเสียงตามสาย หอกระจายข่าว การเดินบอก และสื่อวิทยุโทรทัศน์ ที่ประชาชนใช้สำหรับ ติดตามข้อมูลข่าวสารช่วงการเกิดสาธารณภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรัชิตร์ หยุคง (Yhukong. 2011) พบว่า บุคลากร ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น และมีการใช้แหล่งอื่น ๆ พร้อมกันไปด้วย

2. ปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมี ปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ คือ แหล่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่เนื่องจากทางหน่วยงานสาธารณสุขไม่ได้จัดเตรียมไว้ ไม่เข้าใจคำศัพท์ทางวิชาการเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมทางสาธารณสุข จะทราบข้อมูล ทางสื่อสังคมออนไลน์ จากโทรทัศน์และแหล่งอื่น ๆ ที่ใช้ศัพท์วิชาการด้านสาธารณสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลสันและ เวลซ์ (Wilson; & Walsh. 1996) ที่ว่า อุปสรรคการใช้สารสนเทศทางสังคมหรือระหว่างบุคคล การใช้แหล่งสารสนเทศ บุคคลที่จำเป็นต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร บางครั้งประชาชนไม่เข้าใจภาษา ที่เป็นเชิงวิชาการหรือศัพท์เฉพาะ หน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถได้รับสารสนเทศที่ต้องการได้ หรือภาษาที่แตกต่างกันก็ เป็นอุปสรรคในการใช้สารสนเทศได้เช่นกัน รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ ได้แก่ ข้อจำกัดทางด้านเวลา สถานการณ์ และภูมิศาสตร์ กล่าวคือ สาธารณภัยที่เกิดขึ้นรวดเร็วมากจนไม่สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ทันกับการเผชิญเหตุเป็นข้อจำกัด ด้านเวลา แหล่งสารสนเทศไม่ได้อยู่ในพื้นที่เป็นข้อจำกัดของภูมิศาสตร์ แหล่งสารสนเทศไม่ได้อยู่ในพื้นที่จึงไม่สามารถเข้าถึง สารสนเทศ สำหรับกลุ่มผู้นำชุมชนพบปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศ คือ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ เนื่องจากสัญญาณ ขัดข้องทั้งนี้เนื่องจากช่วงเวลาเกิดเหตุอาจจะมีการตัดการใช้ไฟฟ้า หรือสัญญาณการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ

วิลสัน (Wilson. 1999) ที่ว่า อุปสรรคการใช้สารสนเทศ คือ ด้านแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ อาจไม่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ในช่วงเวลาของการเกิดเหตุรุนแรงจนผู้ให้บริการไม่สามารถให้บริการได้ เช่น แหล่งสารสนเทศที่ต้องใช้ระบบสัญญาณโทรคมนาคม สัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือใช้ระบบไฟฟ้า เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากระบบโทรคมนาคม ไฟฟ้า หรือการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ไม่ครอบคลุม หรือถูกตัดขาดในช่วงของการสาธารณภัยอย่างรุนแรง เป็นอุปสรรคการใช้สารสนเทศเป็นอุปสรรคทางกายภาพ

3. การเปรียบเทียบความต้องการและปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้นำชุมชนจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานะ/อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ด้านสาธารณสุข ผลการวิจัยในแต่ละตัวแปร พบว่า

3.1 เพศ พบว่า ประชาชนทั่วไปและผู้นำชุมชนที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านเนื้อหา ด้านประเภท ด้านแหล่งสารสนเทศ และปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนและผู้นำชุมชนมีความสนใจในเรื่องสาธารณสุขในพื้นที่เพราะเป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีสาธารณสุขประจำทุกปีในช่วงมรสุมทำให้ต้องประสบปัญหาสาธารณสุขทุกปีและสร้างความสูญเสียต่อทรัพย์สินไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือน และมีผลต่อการประกอบอาชีพที่อยู่ภายใต้บริบทพื้นที่ วัฒนธรรมเดียวกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลสัน (Wilson. 1999) ที่ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลก็ขึ้นอยู่กับ ตัวแปรด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านของบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันทั้งสิ้น ส่วนผู้นำชุมชนมีความต้องการด้านวัตถุประสงค์ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลสัน (Wilson. 1999) พบว่า คุณลักษณะเฉพาะด้านของบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคล

3.2 อายุ พบว่า ประชาชนและผู้นำชุมชนมีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการที่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจัยทางอาชีพเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันทำให้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลสัน (Wilson. 1999) ที่ว่า คุณลักษณะเฉพาะด้านของบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคล

3.3 ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับปริญญาตรี จึงมีความต้องการสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับรายงานการสำรวจพฤติกรรมความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศของเคส (Case. 2007: 82) ที่พบว่า พื้นฐานการศึกษาส่งผลต่อการใช้สารสนเทศ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรวรรณ ภักดีบุตร (Bhakdibutr. 1998) พบว่า ระดับการศึกษาของและสาขาวิชาที่ผู้ใช้สารสนเทศได้ศึกษามีผลต่อการการค้นหาและการใช้สารสนเทศ ส่วนผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน เพราะผู้นำชุมชนมีความตระหนักถึงปัญหาสาธารณสุข และมีหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภายในชุมชนที่ตนเองดูแลความรับผิดชอบ

3.4 สถานะ/อาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนและผู้นำชุมชนมีความต้องการด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศ และปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลสัน (Wilson. 1981) ที่ว่า บทบาทของงาน อาชีพ กิจกรรมและความรับผิดชอบ ดังนั้นความต้องการสารสนเทศที่เกิดจากการกระตุ้นโดยตรงจากสภาพแวดล้อมมีผลต่อความต้องการสารสนเทศ นำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศ เพื่อนำสารสนเทศไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาที่ประสบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ ภักดีบุตร (Bhakdibutr. 1998) ที่พบว่า ภารกิจทางด้านอาชีพและหน้าที่การงานของผู้ใช้สารสนเทศ ส่วนผู้นำชุมชนมีความต้องการสารสนเทศสาธารณสุขด้านวัตถุประสงค์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และโต๊ะอิหม่าม จึงส่งผลการใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาของชุมชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรวรรณ ภักดีบุตร (Bhakdibutr. 1998) ที่พบว่า ภารกิจทางด้านอาชีพและหน้าที่การงานของผู้ใช้มีผลต่อการใช้สารสนเทศเพื่อปฏิบัติงาน

ด้านสาธารณสุข เพราะผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สังกัดเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง

3.5 ที่อยู่อาศัย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนและผู้นำชุมชน มีความต้องการด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศ และปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากบริบทแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลสัน (Wilson, 1999) ที่พบว่า สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ บริบทพื้นที่ของผู้ใช้สารสนเทศที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ

3.6 ประสบการณ์ด้านสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนและผู้นำชุมชนมีความต้องการสารสนเทศด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภท ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศ และปัญหาอุปสรรคการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลสัน (Wilson, 1981) ที่พบว่า ผู้ใช้สารสนเทศมีความต้องการอาจมีลักษณะใกล้เคียง แต่ไม่ได้หมายความว่า ทุกคนมีความต้องการสารสนเทศเหมือนกัน เพราะแต่ละคนย่อมมีลักษณะความต้องการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ด้านสาธารณสุขที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ประชาชนควรศึกษาเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์สาธารณสุขต่าง ๆ การใช้แผนที่ที่แสดงเขตพื้นที่ปลอดภัย พื้นที่อพยพ และแบบจำลองสาธารณสุขต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสาร มีการพบปะผู้นำชุมชน และร่วมเข้าอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านสาธารณสุข

2. ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำหน่วยงานรัฐและผู้นำศาสนา ควรให้แนะนำและชี้แจงข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนให้ความรู้แก่ประชาชนเพราะผลการวิจัยพบว่า เป็นแหล่งสารสนเทศบุคคลที่ประชาชนต้องการมากที่สุดและใกล้ชิดกับประชาชน นอกจากนี้ควรสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนทั้ง 3 ฝ่าย คือ ผู้นำรัฐ ผู้นำศาสนา และผู้นำหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อเตรียมพร้อมรับมือสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งจัดทำงบประมาณเพื่อสนับสนุนทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ ป้ายแสดงสัญลักษณ์สาธารณสุขและแผนที่ แบบจำลองสถานการณ์ และจัดตั้งศูนย์ข้อมูล ข่าวสารด้านสาธารณสุขสำหรับประชาชนที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายในช่วงการเกิดสาธารณสุข

3. หน่วยงานสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ควรจัดหาแหล่งสารสนเทศเนื่องจากในพื้นที่ไม่มีแหล่งสารสนเทศสาธารณสุขให้ประชาชนใช้บริการผ่านศูนย์เรียนรู้ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานใกล้เคียงในพื้นที่ ควรมีการจัดอบรมการฝึกซ้อมแผนป้องกันสาธารณสุข พร้อมทั้งควรให้ประชาชนฝึกทักษะการใช้เครื่องมือสำหรับช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่จริง และมีการจัดทำแผนอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับการประชาสัมพันธ์เพื่อถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุขสู่ประชาชนในชุมชนพื้นที่เสี่ยง ควรมีการเผยแพร่ให้ได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน โดยให้ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ผ่านมัสยิดในทุกวันศุกร์ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการร่วมพบปะของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยการรู้สารสนเทศสาธารณสุขของชาวประมงพื้นบ้านในลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่าง จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดสงขลา ซึ่งจากผลการวิจัยพบปัญหาและอุปสรรคการใช้สารสนเทศคือ ประชาชนขาดความรู้การใช้ศัพท์ทางวิชาการสาธารณสุข อีกทั้งแหล่งสารสนเทศไม่อยู่ในพื้นที่ สาเหตุจากประชาชนในพื้นที่ยังไม่มีความรู้ด้านสาธารณสุข ทำให้หน่วยงานในพื้นที่ยังไม่สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องสาธารณสุขสู่ประชาชนจากหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จะช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบถึงวิธีการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารของประชาชน เพื่อช่วยการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร

สหประชาชาติได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- Adul Bennui: & Phayom Ratmanee. (2011). Coastal Erosion at Thai Gulf. In **Disaster Management in Southern of Thailand: Research Report**. pp. 1-40. Songkla: Prince of Songkla University.
- Bennui, Adul: & Ratmanee, Phayom. (2011). Coastal Erosion at Thai Gulf. In **Disaster Management in Southern of Thailand: Research Report**. pp. 1-40. Songkla: Prince of Songkla University.
- Bhakdibutr, Chirawan. (1998). User and Information service. In **Introduction to Information Science, Unit 1-7**. pp. 66-179. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai)
- Case, Donald O. (2007). **Looking for Information: A Survey of Research on Information Seeking, Needs and Behavior**. 2nd ed. London: Elsevier.
- Chavalit, Manmas. (1999). Evolution of Special Information Resources. In **Special Information Resources 1, Unit 1-4**. pp. 161-189. Nontaburi: The Information Science Programs, Sukhothai Thammathirat Open University.
- Chirawan Bhakdibutr. (1998). User and Information service. In **Introduction to Information Science, Unit 1-7**. pp. 66-179. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai)
- Department of Disaster Prevention and Mitigation. (2007). **Prevention and Mitigation of Cyclone: The National Disaster Prevention and Mitigation Plan 2010-2014**. Bangkok: The Department. (In Thai)
- Department of Marine and Coastal Resources. (2012). **Report on Marine and Coastal Resources of Thailand**. Bangkok: The Department. (In Thai)
- Dervin, Brenda. (1983). An Overview of Sense-Making Research: Concepts, Methods, and Results to Date. In **the Annual Meeting of the International Communication Association**, Dallas, Texas. Retrieved November 20, 2009, from <http://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/2281/Dervin83a.htm;jsessionid=9BB03B6DE916CE8E63724C268EC16824>
- Disaster Prevention and Mitigation Pattani Provincial Office. (2012). **Disaster Prevention and Mitigation Plan, Pattani Province in Budget Year 2012**. Pattani: The Office. (In Thai)

-
- Hernon, Peter. (1984). Information Needs and Gathering Patterns of Academic Social Scientists, with Special Emphasis Given to Historians and their Use of U.S. Government Publications. **Government Information Quarterly**. 1: 401-429.
- John, F.: & Paul, S. (1997). Information. In **International Encyclopedia of Information and Library Science**. New York: TJ Press.
- Khosrowpour, Mehdi. (2007). **Dictionary of Information Science and Technology**. Hershey, PA: Idea Group Reference.
- Maslow, A. H. (1970). **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper & Row.
- Natsewee, Mallika. (2008). **Social Science Information Service Sources**. 2nd ed. Bangkok: Odien Store. (In Thai)
- Pattani Provincial Fisheries Office. (2009). **Fisheries Record of Pattani Province in 2009**. Retrieved November 24, 2012, from <http://www.fisheries.go.th/fpo-pattani/index1.html> (In Thai)
- Promchart, Warathaya. (2013). The Preparedness of the Local Administrative Organizations in Tackling the Problems of Natural Disasters in Chiang Mai. In **the 4th Hatyai Academic Conference Proceedings**. pp. 74-83. Hatyai: Hatyai University.
- Suebsonthi, Prapawadee. (2000). **Information in Social Context**. 2nd ed. Bangkok: Thai Library Association. (In Thai)
- Taylor, R. S. (1991). Information User Environments. In **Progress in Communication Science**. Edited by B. Dervin. pp. 217-225. Norwood, NJ: Ablex.
- Thanariyawong, Pansiri. (2013, January-March). Flood Disaster Management Network in Kao Kor Village, Thorn Hong Sub-district, Phrom Khiri District, Nakhon Si Thammarat Province. **Academic Service Journal, Prince of Songkla University**. 24(1): 51-71.
- Wilson, T. D. (1981). On User Studies and Information Needs. **Journal of Documentation**. 37(1): 3-15.
- _____. (1999). Models in Information Behavior Research. **Journal of Documentation**. 55(3): 249-270.
- _____. (2000). Human Information Behavior. **Information Science Research**. 3(2): 49-56.
- Wilson, Tom: & Walsh, Christina. (1996). **Intervening Variables in information Seeking Behaviors**. In **Information Behavior: An Interdisciplinary Perspective**. Retrieved June 26, 2013, from <http://information.net/tdw/publ/infbehav/chap4.html>
- Yhukong, Jeerachat. (2011). **The Unanimity of Disaster Prevention and Mitigation for Hat Phan Krai Sub-district, Muang District, Chumphon**. Thesis M.A. (Public Administration). Bangkok: The Graduate School, Bansomdejchaopraya Rajabhat University. (In Thai)